

PRESENTACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Llicenciatura / Màster en Teologia – Litúrgia				
Assignatura		6L101E PENITÈNCIA I UNCIÓ DELS MALALTS [PENITÈNCIA]				
Any	2016-17	Curs	Especialització	Valor lectiu	4 ECTS	
Període lectiu	Primer semestre	Hores setmanals	2	Àrea	Litúrgia	
Professor/a	Joan Josep Moré i Ramiro			Llengua	Castellà	

Descripció/Justificació

Partint de la vivència actual del sagrament de la Penitència oferirem una àmplia presentació del sentit d'aquest sagrament i de les actituds amb les que el creient es convidat a apropar-se a ell. La tradició bíblica i eclesial ens ajudaran a veure l'evolució d'aquests sagraments al llarg de la història, entrant tot seguit en el que la reforma fruit del Concili Vaticà II ha significat per a la seva teologia i la seva pràctica, i apuntant les pistes per a l'enfocament pastoral d'aquest sagrament veient les aportacions dels documents més significatius del Magisteri Postconciliar

Temari

- P1 El sagrament de la Penitència: situació actual.
- P2 La Tradició Bíblica. I les etapes per a la comprensió històrica.
- P3 La Celebració de la Penitència.
- P4 Documents significatius del Magisteri Postconciliar.
- P5 Pautes per a una pastoral de la Penitència

Bibliografia bàsica

Documents del Magisteri

- *Catecisme de l'Església Catòlica*, Barcelona: Coeditors catalans del Catecisme 1993.
- COMISSIÓ DOCTRINAL DELS BISBES DE BÈLGICA, «Per a una renovació de la penitència», a *Documents d'Església*, n. 163, 1974.
- CONCILI VATICÀ II, *Constitucions, Decrets, Declaracions. Edició bilingüe*, Barcelona: Facultat de Teologia de Catalunya – Publicacions de l'Abadia de Montserrat 2003.
- CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, *Dejaos reconciliar con Dios. Instrucción pastoral sobre el sacramento de la Penitencia*, Madrid 1989.
- JOAN PAU II, Exhortació apostòlica *Reconciliatio et Paenitentia*, sobre la reconciliació y la penitència en la missió de l'Església avui, 2 desembre 1984.
- JOAN PAU II, Carta apostòlica en forma de *Motu proprio Misericordia Dei*, sobre alguns aspectes de la celebració del sagrament de la Penitència, 7 abril 2002, *AAS* 94 (2002) 452-459.
- *Ritual de la Penitència*, Barcelona 1976.

Libres i articles Sagrament de la Penitència

- J. ALDAZÁBAL, «La penitencia: mejorar la celebración», *Phase* 174 (1989) 463-480.
- D. BOROBIO, *El sacramento de la Reconciliación Penitencial*, Salamanca ²2011.
- P. FERNÁNDEZ, «El sacerdote y el sacramento de la penitencia», *LyE* 9 (2010) 465-

478.

- J. GUIERAS, *La Penitencia como virtud y sacramento*, Barcelona 2010.
- W. KASPER, «La Iglesia, lugar del perdón de los pecados», *Comm 1* (1989) 27-35.
- P. LLABRÉS, «El ministerio sacerdotal en el sacramento de la reconciliación», *Phase* 233 (1999) 431-449.
- J. LLOPIS, «Implicaciones psicológicas del sacramento de la penitencia», *Phase* 104 (1978) 135-154.
- C. M. MARTINI, «L'esortazione apostolica post-sinodale sulla riconciliazione e la penitenza», *La Civiltà Cattolica* 3229-3234 (1985) 14-21.
- J. RAMOS REGIDOR, *El sacramento de la Penitencia. Reflexión teológica a la luz de la biblia, la historia y la pastoral*, Salamanca 1982.
- F. MILLÁN ROMERAL, «Para una renovación del sacramento de la penitencia», *Miscellanea Comillas* (1997) 3-22.
- , *La Penitencia hoy. Claves para una renovación*, Bilbao 2001.
- J. RATZINGER, «Les normes pastorales du sacrement de la pénitence», *La Documentation catholique* 1861 (1983) 992-994.
- K. RAHNER, «Verdades olvidadas sobre el Sacramento de la Penitencia», *Escritos de Teología*, II, Madrid 1961, 141-180.
- , «Sobre el sentido de la confesión frecuente por devoción», *Escritos de Teología*, III, Madrid 1961, 205-218.
- , «Problemas de la confesión», *Escritos de Teología*, III, Madrid 1961, 219-236.
- J. M. ROVIRA BELLOSO, «Eucaristía y penitencia como perdón de los pecados», a *La eucaristía en la vida de la religiosa*, Madrid 1971, 173-209. También publicat a *Cuadernos Phase* 25 (1991) 5-42.
- P. TENA, «Nuevo *Ordo Poenitentiae*», *Phase* 79-80 (1974) 4-9.
- , «Confesión individual, absolución colectiva», *Phase* 79-80 (1974) 112-116.
- , «La Penitencia: un ritual que espera», *Phase* 128 (1982) 91-100.
- , «Nos confió el ministerio de la reconciliación», *Phase* 136 (1983) 325-335.
- , «El sacramento de la penitencia en la comunidad eclesial», *Teología y Catequesis*, 17 (1986) 81-93.
- , «Experiencia y pedagogía del ritual de la penitencia», *Phase* 174 (1989) 503-507.
- , «El *Ordo Poenitentiae* (1973) veinticinco años después y a las puertas del tercer milenio», *PastLit* 246-247 (1999) 119-143.